

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTUSTIEDOT

KEMIKAALIN TUNNISTUSTIEDOT

Kauppanimi : MENARA

Design code : A9856G

Käytöllä : Sienihävite

Valmistaja : Syngenta Crop Protection A/S
Loukkutie 4
21110 Naantali
Suomi

Puhelin : 02-4367151

Telefax : 02-43 67161

Hätäpuhelin : Alarm 112, Myrkytystietokeskus 09-
4711 ja 09-471 977

Sähköpostiosoite : fi@syngenta.com

Haitallinen

Ympäristölle
vaarallinen

2. VAARAN YKSILÖINTI

|| Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

Voi olla vaarallista sikiölle.

Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

3. KOOSTUMUS JA/TAI AINESOSIA KOSKEVAT TIEDOT

Vaaraa aiheuttavat aineosat

Kemiallinen nimi	CAS-Nro.	EY-Nro. (REACH- rekisteröintinumero)	Varoitusme- rkki(merkit)	R-lausekkeet	Pitoisuus
propikonatsoli	60207-90-1	262-104-4	Xn, N	R22 R43 R50/53	22,1 % W/W
cyproconazole	94361-06-5		Xn, N	R22 R50/53 R63	14,2 % W/W
calcium dodecylbenzene sulphonate	26264-06-2, 84989-14-0, 90194-26-6	247-557-8, 284-903-7, 290-635-1	Xi	R38 R41	1 - 5 % W/W
(tetrahydro-furan- 2-yl)-methanol	97-99-4	202-625-6	Xi	R36	50 - 60 % W/W

* Aineet, joille yhteisössä on säädetty työperäisen altistuksen raja-arvo.

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

- Erityiset ohjeet** : Ota tuotteen pakkaus, etiketti tai käyttöturvallisuustiedote mukaasi, kun soitat Syngentan hätänumeroon, myrkytystietokeskukseen tai lääkärille taikka kun menet lääkäriin.
- Hengitys** : Potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan.
Jos hengitys on epäsäännöllistä tai pysähtynyt, annetaan elvytystä.
Potilas pidetään lämpöisenä ja levossa.
Yhteydenotto välittömästi lääkäriin tai myrkytystietokeskukseen.
- Ihokosketus** : Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus.
Roiskeet huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä.
Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
Pese saastuneet vaatteet ennen uudelleenkäyttöä.
- Roiskeet silmiin** : Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan.
Poistettava piilolasit.
Tarvitaan välitöntä hoitoa.
- Nieleminen** : Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
Ei saa oksennuttaa.
- Lääketieteelliset ohjeet** : Vastamyrkkyä ei ole saatavilla.
Hoito oireiden mukaan.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- Sopivat sammutusaineet** : Sammutusaineet - pienissä paloissa:
Käytetään vesisumua, alkoholin kestävää vaahtoa, jauhetta tai hiilidioksidia.
Sammutusaineet - suurissa paloissa:
Alkoholia kestävä vaahto tai vesisuihku.
- Sammutusaineet, joita ei saa käyttää turvallisuussyistä** : Älä käytä suuritehoista paloruiskua, koska se voi hajottaa ja levittää tulipaloa.
- Erityiset altistumisvaarat tulipalossa** : Koska tuote sisältää palavia orgaanisia yhdisteitä, palossa muodostuu paksua mustaa savua, joka sisältää haitallisia palamistuotteita (katso kohta 10).
Altistuminen hajoamistuotteille saattaa on terveydelle vaarallista.
- Erityiset palomiesten suojaruusteet** : Käytä täyttä suojaruustusta ja paineilmalaitetta.
- Lisätietoja** : Sammutusvesien ei saa antaa päästä viemäriin tai vesistöihin.
Tulelle altistuvia suljettuja astioita jäähdytetään vesisumulla.

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- Henkilökohtaiset suojatoimet** : Katso kohdissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä.
- Ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estäminen** : Estä lisävuodot ja läikkeet, jos on turvallista tehdä niin. Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön.
- Puhdistusohjeet** : Vuoto pysäytään ja kerätään palamattoman imeytysaineen (esim. hiekka, multa, piimaa, vermikuliitti) avulla, siirretään astiaan hävitettäväksi paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti (katso kohta 13).
- Erityiset ohjeet** : Jos tuote likaa jokia ja järviä tai viemäreitä, on ilmoitettava vastaaville viranomaisille.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

KÄSITTELY

- Turvallisen käsittelyn ohjeet** : Mitään erityisiä toimenpiteitä tulipaloa varten ei vaadita. Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8.

VARASTOINTI

- Turvallisuusvaatimukset varastolle ja säiliöille** : Mitään erityisiä varastointiolosuhteita ei tarvita. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖN SUOJAIMET

Altistuksen raja-arvot

Aineosat	Raja-arvo(t)	Altistuksen raja-arvon tyyppi	Lähde
propikonatsoli	8 mg/m ³	8 h TWA	SYNGENTA
cyproconazole	0,5 mg/m ³	8 h TWA	SYNGENTA

TEKNISET TOIMENPITEET

Aineen leviämisen rajoittaminen ja/tai eristäminen on luotettavin tekninen suojaustoimenpide, jos altistumista ei voida välttää. Suojaustoimenpiteiden laajuus riippuu käytön aiheuttamista todellisista riskeistä. Jos ilmaan syntyy sumua tai höyryjä, käytä tuuletuksessa paikallisimua. Arvioi altistumista ja ryhdy tarvittaessa lisätoimenpiteisiin, jotta pitoisuudet ilmassa pysyvät altistuksen raja-arvojen alapuolella. Hanki tarvittaessa työhygieniää koskevia lisäohjeita.

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

- Suojautumisohjeita** : Aina olisi käytettävä ensisijaisesti teknisiä suojaustoimenpiteitä, ja vasta jos nämä eivät riitä, on käytettävä henkilösuojaimia. Pyydä alan ammattilaisilta apua valitessasi henkilösuojaimia. Henkilösuojainten olisi oltava asianmukaisten standardien mukaisia.
- Hengityselinten suojaus** : Kaasu-/höyry- ja hiukkassuodattimien yhdistelmällä varustettu hengityksensuojain voi olla tarpeen, kunnes tehokkaat tekniset suojaustoimenpiteet on toteutettu. Suodatinsuojainten antama suoja on rajallinen. Käytä kannettavaa hengityslaitetta hätätilanteissa vuotojen yhteydessä, kun altistumistasoa ei tiedetä ja muissa olosuhteissa, joissa suodatinsuojainten antama suoja ei ehkä ole riittävä.
- Käsien suojaus** : Käytä kemikaalia kestäviä käsineitä. Käsineiden olisi oltava asianmukaisten standardien mukaisia. Käsineiden minimiläpäisyajan olisi oltava riittävä altistumisaikaan nähden. Käsineiden läpäisy aika vaihtelee paksuuden, materiaalin ja valmistajan mukaan. Suojakäsineet on riisuttava ja vaihdettava, jos esiintyy merkkejä hajoamisesta tai kemikaalin läpäisystä. Sopiva aine: Nitrilikumi.
- Silmiensuojaus** : Tavallisesti ei tarvita silmiensuojaimia. Noudata kohteen mahdollisia silmiensuojausohjeita.
- Ihonsuojaus / Kehon suojaus** : Arvioi altistuminen ja valitse kemikaalia kestävä vaatetus ihokosketuksen todennäköisyyden ja vaatteiden materiaalin läpäisevyyden (permeaatio- ja penetraatio-ominaisuuksien) perusteella. Peseydy saippualla ja vedellä riisuttuasi suojavaatteet. Puhdista suojavaatteet ennen kuin käytät niitä uudelleen tai käytä kertakäyttöistä suojavarustusta (pukuja, esiliinoja, hihoja, saappaita, jne.). Käytettävä sopivaa: Läpäisemätön suojapuku.

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

- Olomuoto** : Neste
Muoto : Kirkas tai hieman samea
Väri : Vaaleanruskea asti tummanruskea
Haju : Ei luonteenomaista
pH : 5 - 9 ajan 1 % w/v
Hapettavuus : Ei hapettava
Räjähätvyys : Ei räjähtävä
Tiheys : 1,129 g/ml

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Vaaralliset hajoamistuotteet : Polttamisen tai termisen hajoamisen yhteydessä syntyy myrkyllisiä ärsyttäviä höyryjä.

Vaaralliset reaktiot : Ei tunneta.
Vaarallista polymeroitumista ei tapahdu.
Stabiili normaali olosuhteissa.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Välitön myrkyllisyys suun kautta : LD50 naaras rotta, > 2.000 mg/kg
GHS-luokitus: Ei ole
Toksisuustiedot on saatu tuotteista joilla on samantapainen koostumus.

Välitön myrkyllisyys hengitysteiden kautta

propikonatsoli : LC50 uros ja naaras rotta, > 5.800 mg/m³, 4 h
GHS-luokitus: Ei ole

cyproconazole : LC50 uros ja naaras rotta, > 5,65 mg/l, 4 h
GHS-luokitus: Ei ole

Välitön myrkyllisyys ihon kautta : LD50 uros ja naaras rotta, > 2.000 mg/kg
GHS-luokitus: ei ole
Toksisuustiedot on saatu tuotteista joilla on samantapainen koostumus.

Ihon ärsytys : Kani: Lievästi ärsyttävää
GHS-luokitus: Ei ole
Toksisuustiedot on saatu tuotteista joilla on samantapainen koostumus.

Silmien ärsytys : Kani: Ei ärsyttävää.
GHS-luokitus: Luokka 2A

Herkistyminen : Marsut: Ei ole ollut herkistävä eläinkokeissa.
GHS-luokitus: Ei ole
Toksisuustiedot on saatu tuotteista joilla on samantapainen koostumus.

Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikainen myrkyllisyys

propikonatsoli : Eläinkokeet eivät osoittaneet syöpää aiheuttavia, teratogeenisia tai mutageenisia vaikutuksia.

cyproconazole : Eläinkokeet eivät osoittaneet mutageenisia vaikutuksia.
Eläinkokeet eivät osoittaneet syöpää aiheuttavia vaikutuksia.
Rottakokeissa korkeilla annostasoilla testattaessa on havaittu äidinpuoleista- ja sikiömyrkyllisyyttä.

calcium dodecylbenzene sulphonate : Eläinkokeet eivät osoittaneet syöpää aiheuttavia, teratogeenisia tai mutageenisia vaikutuksia.

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

TIETOJA AINEEN ELIMINOITUMISESTA (PYSYVYYS JA HAJOAVUUS)

Pysyvyys vedessä

- propikonatsoli : Hajoamisen puoliintumisaika: 28 - 64 d
Propikonatsoli on stabiili vedessä.
- cyproconazole : Hajoamisen puoliintumisaika: 5 d ajan 20 °C
Syprokonatsoli ei ole pysyvää vedessä.

Pysyvyys maaperässä

- propikonatsoli : Hajoamisen puoliintumisaika: 66 - 170 d
Propikonatsoli ei ole pysyvää maassa.
- cyproconazole : Hajoamisen puoliintumisaika: 100 - 124 d
Syprokonatsoli ei ole pysyvää maassa.

Kulkeutuvuus

- propikonatsoli : Propikonatsoli on heikosti tai keskinkertaisesti kulkeutuvaa.
- cyproconazole : Syprokonatsoli liikkuu heikosti tai keskinkertaisesti maassa.

Biokertyminen

- Propikonatsoli : Propikonatsoli kertyy heikosti tai keskinkertaisesti eliöihin.
- cyproconazole : Syprokonatsoli ei kerry eliöihin.

MYRKYLLISYYS ELIÖILLE

Myrkyllisyys kalalle

- : LC50 Oncorhynchus mykiss (kirjolohi), 14 mg/l, 96 h
GHS-luokitus: Luokka 3
Johdettu ainesosista.

Myrkyllisyys selkärangattomille vesieliöille

- : EC50 Daphnia magna (vesikirppu), 38 mg/l, 48 h
GHS-luokitus: Luokka 3

Myrkyllisyys vesikasveille

- : EbC50 Desmodesmus subspicatus (vihherlevä), 0,09 mg/l, 72 h
- : ErC50 Desmodesmus subspicatus (vihherlevä), 0,29 mg/l, 72 h
GHS-luokitus: Luokka 1
Perustuu koetuloksiin, joita on saatu samanlaisia tuotteita testaamalla.

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- Tuote** : Ei saa liata lampia, vesistöjä tai ojia kemikaalilla tai käytetyllä säiliöllä.
Jätettä ei saa päästää viemäriin.
Jos mahdollista, kierrätystä suositellaan hävittämisen tai polton sijasta.
Mikäli kierrätys ei ole mahdollista, on jäte hävitettävä paikallisten säädösten mukaisesti.
- Likaantunut pakkaus** : Tyhjennettävä jäljellä oleva sisältö.
Säiliöt on huuhdeltava kolme kertaa.
Tyhjät säiliöt on toimitettava hyväksytyyn jätteenkäsittelylaitokseen kierrätystä tai hävittämistä varten.
Tyhjiä säiliöitä ei saa käyttää uudelleen.

14. KULJETUSTIEDOT

Maakuljetukset

ADR/RID:
YK numero: 3082
Luokka: 9
Merkinnät: 9
Pakkausryhmä: III
Oikea laivauksessa käytettävä nimi: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (PROPICONAZOLE)
Ympäristölle vaarallinen: Ympäristölle vaarallinen

Merikuljetukset

IMDG:
YK numero: 3082
Luokka: 9
Merkinnät: 9
Pakkausryhmä: III
Oikea laivauksessa käytettävä nimi: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (PROPICONAZOLE)
Meriä saastuttava aine (Marine pollutant) : Meriä saastuttava aine

Ilmakuljetukset

IATA-säädökset:
YK/TUNNUS-Nro.: UN 3082
Luokka: 9
Merkinnät: 9
Pakkausryhmä: III
Oikea laivauksessa käytettävä nimi: ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (PROPICONAZOLE)

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

EY-direktiivien mukaiset merkinnät

Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet:

- cyproconazole

Varoitusmerkki(merkit)	: Xn N	Haitallinen Ympäristölle vaarallinen
R-lausekkeet	: R40 R50/53 R63	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa. Erittäin myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. Voi olla vaarallista sikiölle.
S-lausekkeet	: S 2 S13 S29 S36/37 S46	Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa. Ei saa tyhjentää viemäriin. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä. Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
Nota	: Tuote on luokiteltu ja merkitty EU-direktiivin 1999/45/EY mukaisesti. Tässä osuudessa esitettävä luokittelu tehdään kansallisen luokittelun mukaan ja voi poiketa EY:n direktiiveistä.	
Eräitä seoksia koskevat erityisvaatimukset	: Sisältää propikonatsolia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion. Noudata käyttöohjeita ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.	

16. MUUT TIEDOT

Lisätietoja

Kohdassa 3 mainittujen R-lausekkeiden teksti:

R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
R36	Ärsyttää silmiä.
R38	Ärsyttää ihoa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R50/53	Erittäin myrkyllistä vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R63	Voi olla vaarallista sikiölle.

MENARA

Versio 3

Muutettu viimeksi 11.03.2010

Päiväys 11.03.2010

Tämän käyttöturvallisuuustiedotteen tiedot ovat parhaan tietämyksemme mukaan oikeita laatimispäivänä. Annetut tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia turvallista käsittelyä, käyttöä, työstöä, varastointia, kuljetusta, jätteidenkäsittelyä ja päästöjä varten, eikä niitä saa käsittää takuiksi tai laatuspesifikaatioksi. Tiedot koskevat vain mainittua tuotetta, eivätkä välttämättä pidä paikkaansa, jos tuotetta käytetään yhdessä toisen tuotteen kanssa tai prosessissa, ellei erikseen mainittu tekstissä.

Edellisen tiedoteversion jälkeen tulleet muutokset on merkitty marginaaliin. Tämä tiedote korvaa kaikki aikaisemmat versiot.

Tuotteiden nimet ovat Syngenta-konserniin kuuluvan yhtiön tavaramerkkejä tai rekisteröityjä tavaramerkkejä.